

**d'Orientació
Sociolaboral
a Amèrica
Llatina
Nicaragua**

Introducció

Una de les principals manifestacions de la crisi al nostre país és l'enorme taxa d'atur, que provoca que molts ciutadans, majoritàriament joves, hagin d'optar per emigrar a altres països en busca de feina.

El gran dinamisme de les economies llatinoamericanes atrau a milers de ciutadans del nostre país que busquen feina, essent ja el continent que rep més emigració catalana; però, a diferència de la Unió Europea, cadascun dels estats d'Amèrica Llatina té una legislació pròpia en matèria de permisos de treball, de seguretat social o en matèria laboral. A més, hi ha diferències notables en aquests països pel que fa als sectors emergents, a la relació entre salaris i preus; presenten, d'altra banda, una gran diversitat en aspectes culturals, econòmics i polítics o en una sèrie de qüestions pràctiques i quotidianes. El coneixement previ d'aquestes realitats és fonamental i imprescindible a l'hora d'escollir el país de destinació.

La Guia per a l'Orientació Sociolaboral a Amèrica Llatina compta amb tota la informació útil dels divuit països més dinàmics de la regió. Des de les principals plataformes de recerca de feina o pis fins als tràmits per a l'obtenció dels visats i permisos de treball, passant pel context econòmic, polític o social de cada país. Des d'un llistat d'ambaixades, consolats i Comunitats Catalanes a l'Exterior que poden ser d'utilitat fins a una relació detallada dels salaris per sector. Des d'informacions sobre aspectes com la seguretat, sanitat o permisos de conduir fins als preus de la cistella bàsica de productes. Des d'un llistat dels principals dialectalismes fins a una radiografia del mercat laboral de cada país, passant per altres informacions pràctiques d'utilitat.

En definitiva, la Guia per a l'Orientació Sociolaboral a Amèrica Llatina pretén esdevenir una eina útil i pràctica per a totes aquelles persones en situació d'atur o que volen millorar la seva situació laboral i que no es tanquen les portes a l'emergent mercat laboral llatinoamericà.

La Guia per a l'Orientació Sociolaboral a Amèrica Llatina ha estat elaborada per **Gerard Bover i Vila** i **Martí Coromina i Quintana**. Per més informació ens podeu contactar a guia.americallatina@gmail.com

Amb el suport de:

Disseny portada i maquetació:

0. Índex

1. Dades del país pàg. 06

- a) Dades sociodemogràfiques pàg. 06
- b) Context historicopolític pàg. 06
- c) Context econòmic pàg. 06

2. Treballar a Nicaragua pàg. 08

- a) Estructura laboral pàg. 08
Com és el mercat laboral?
- b) Plataformes de recerca de feina pàg. 08
On puc buscar feina?
- c) Relació de salaris per sector pàg. 08
Aproximadament, quant es cobra?
- d) Permisos de treball pàg. 10
Com obtinc els papers per treballar legalment a Nicaragua
- e) Consolat de Nicaragua a Catalunya pàg. 10
On m'he de dirigir per aconseguir els papers?
- f) Ambaixada i consolats espanyols a Nicaragua pàg. 10
Qui més em pot assessorar?

3. Què he de saber per viure a Nicaragua pàg. 12

- a) Cost de la vida pàg. 12
Quin preu tenen els productes bàsics?
- b) Plataformes de recerca de pis pàg. 12
A on puc buscar allotjament?
- c) Diners pàg. 13
Quines monedes i bitllets hi ha?
Com puc treure o canviar diners?
Altres coses importants
- d) Idiosincràsia pàg. 13
Com són els nicaragüencs i les nicaragüenques?
- e) Dialectalismes pàg. 14
Quines paraules he de conèixer?

f) Seguretat pàg. 14

Nicaragua és segura?

g) Sanitat pàg. 15

De què m'he de prevenir?

I si em poso malalt?

Trobaré tots els medicaments?

h) Clima pàg. 15

Quin temps hi fa?

i) Permís de conduir pàg. 15

Puc conduir amb el permís europeu?

j) Endolls pàg. 15

Com són els endolls?

4. Comunitats catalanes a l'exterior pàg. 16

Què són els casals catalans? pàg. 16

Quins casals hi ha a Nicaragua? pàg. 16

Altres canals on contactar amb catalans residents a Nicaragua? pàg. 17

1. Dades del país

a) Dades sociodemogràfiques

Nom oficial: República de Nicaragua

Capital: Managua

Superfície: 129.494 km²

Població: 6.038.652 habitants

Idioma: Espanyol (oficial) i 3 llengües indígenes

Moneda: Córdoba (NIO)

Religió: 71% de catòlics, 25% de diferents branques del protestantisme, 4% d'altres

Divisió administrativa: 15 departaments i 2 regions autònomes

Densitat de Població: 42,6 hab/km²

Renda per càpita: 2.900 USD

Domini Internet: .ni

Codi telefònic: +505

b) Context historicopolític

La història recent de Nicaragua no s'explica sense les convulses dictadures, guerres i revolucions. El 1979 el Frente Sandinista de Liberación Nacional (FSLN) aconsegueix derrocar el dictador Somoza i obtenir el control polític tot entrant a formar part del Bloc Socialista durant la Guerra Freda. Els governs del FSLN també van patir revoltes de l'anomenada *contra*, finançada pel govern dels Estats Units d'Amèrica. Del 1990 fins al 2006, Nicaragua és governada per partits de la dreta liberal. A causa de les polítiques aplicades i a diversos desastres naturals, com l'huracà Mitch, creixen la pobresa i les desigualtats al país.

El 2006 Daniel Ortega, del FSLN, guanya les eleccions. Fins a l'actualitat, el FSLN governa el país, i, tot i que ha aplicat importants polítiques socials, no ha estat exempt d'acusacions de corrupció i nepotisme.

Si es vol aprofundir en el tema, recomanem els següents documentals i pel·lícules:

¿Real o Ilusión? El Canal de Nicaragua (any 2013)

Revolución Sandinista en Nicaragua. FSLN (any 2004)

c) Context econòmic

Nicaragua és un dels països més subdesenvolupats econòmicament del continent centreamericà. Continua sent un país rural i amb poca indústria, fet provoca que sigui un dels països amb menys producció de tot el continent americà.

Tot i així, l'estabilitat del país, tant a l'àmbit econòmic com en el polític, ha afavorit un clima d'inversió que facilita la instal·lació de noves empreses al país. El sector industrial més potent és el tèxtil, afavorit per la mà d'obra barata; representa el 60% de les exportacions del país.

L'estabilitat i els grans atractius paisatgístics del país també afavoreixen un augment del turisme, que comença a guanyar terreny a la veïna Costa Rica. Aquests condicionants han permès que, durant els últims anys, les taxes de creixement anual se situïn al voltant del 5 i 6%.

Fa anys que es parla d'obrir un canal que connecti el Carib amb l'Oceà Pacífic passant pel Llac de Nicaragua. Sembla que el govern xinès està disposat a finançar aquesta obra faraònica (amb possibles perjudicis per al medi ambient). Si aquesta construcció tira endavant, representaria una alternativa al monopoli del Canal de Panamá.

Dades macroeconòmiques	
Creixement econòmic (2011)	5,1%
PIB (2012)	7.828 M\$
PIB per càpita (2011)	2.900 USD
IDH (2013)	0,589
Coefficient de Gini (2011)	0,340
Taxa d'Inflació (2013)	5,5%
Taxa d'atur (2012)	6,9%

Font: CEPAL, FMI i Banc Mundial

Repartiment l'activitat econòmica per sector	Primari	Secundari	Terciari
Treball per sector (% del treball total)	17	26,1	56,9

2. Treballar a Nicaragua

a) Estructura laboral

Com és el mercat laboral?

Es calcula que poc més del 90% de les persones actives a Nicaragua tenen feina. Tot i això, una gran part ho fa sota condicions molt precàries i en el sector informal, és a dir, sense contracte. Els baixos salaris de les professions poc qualificades fan que molts nicaragüencs optin pel país veí, Costa Rica, per anar-hi a buscar feina, una mica més ben pagada.

Tot i així, Nicaragua experimenta un creixement continuat durant els últims anys i juntament amb l'estabilitat política s'ha aconseguit que diferents empreses estrangeres s'estableixin i inverteixin en el país. S'hi comencen a desenvolupar infraestructures com centrals eòliques, carreteres o el possible Canal de Nicaragua, que atrau professionals estrangers de diversos sectors com l'arquitectura o l'enginyeria.

D'altra banda, l'augment del turisme crea llocs de treball del sector dels serveis en els punts com a la zona de San Juan del Sur, Granada o León.

Les grans empreses, públiques i privades, tenen la seu a la capital, i, per tant, el mercat laboral més qualificat és a Managua. En general, es necessiten tècnics informàtics, professionals de l'administració d'empreses i de promoció del turisme.

Per tot el país i des de fa molts anys, hi treballen ONG's de tot el món, que acostumen a treballar a les zones rurals i de vegades poden oferir feines relacionades amb l'educació social, l'agronomia o les ciències polítiques.

b) Plataformes de recerca de feina

On puc buscar feina?

Públiques

La Cámara Oficial Española de Comercio en Nicaragua és un organisme que depèn de l'ambaixada espanyola a Managua. La seva pàgina web compta amb una borsa de treball:

www.camacoensnic.com.ni

Privades

Plataformes gratuïtes de recerca de feina. Les empreses hi publiquen les ofertes laborals. En algunes es requereix registrar-s'hi i adjuntar-hi el curriculum vitae. Les ofertes són consultables per àmbit i localització.

Tecoloco: www.tecoloco.com.ni Pàgina en què es poden consultar les ofertes per sector.

Computrabajo: www.ni.computrabajo.com Permet adjuntar-hi el currículum.

Nicatrabajo: www.nicatrabajo.com Pàgina especialitzada en ofertes de feina més qualificada

DPESA: www.dpesa.com Consultoria que opera com a agència de col·locació

c) Relació de salaris per sector

Aproximadament quan es cobra?

1 euro són 35,27 córdobas (NIO). Per comprovar possibles variacions en el canvi de divises consulteu el següent enllaç:

www.xe.com/es/currencyconverter

Salari (en córdobas)	
Salari mitjà a temps parcial	3.000- 4.000C\$
Salari mitjà a temps complet	6.000- 9.000 C\$
Salari mínim	2.500- 4.000 C\$
Salaris per professió	
Metge/ssa	17.000- 25.000 C\$
Infermer/a	10.000-16.000 C\$
Dependent/a de comerç	Menys de 6.000 C\$
Comercial	Salari mínim més comissions
Peó Industrial	Menys de 6.000 C\$
Professional en Gestió Cultural	5.000- 10.000 C\$
Transportista	4.000- 6.000 C\$
Activitats de periodisme i comunicació	10.000-18.000 C\$
Professor/a de primària	4.000- 6.000 C\$
Professor/a de secundària	4.000- 6.000 C\$
Professor/a d'universitat	16.000-18.000 C\$
Auxiliar administratiu/iva	3.000- 6000 C\$
Arquitecte/a	20.000- 35.000 C\$
Recepcionista d'hotel	3.000- 6.000 C\$
Cambrer/a	2.500- 6.000 C\$
Advocat/ada	20.000- 35.000 C\$
Enginyer/a	25.000- 40.000 C\$
Educador/treballador Social	4.000- 7.000 C\$

2. Treballar a Nicaragua

d) Permisos de treball

Com obtinc els papers per treballar legalment a Nicaragua?

Per obtenir el permís de treball a Nicaragua cal que una empresa nicaragüenca faci una oferta de treball a la persona estrangera. Prèviament a la tramitació del visat, l'empresa que ofereix la feina ha d'omplir un formulari i ha d'aportar una sèrie de documentació relacionada amb l'empresa i amb la persona que es contractarà per poder sol·licitar la incorporació de l'estranger a la seva plantilla. Els formularis i la documentació exigida a les empreses contractants es poden trobar en aquest enllaç de la ambaixada de Nicaragua a Madrid:

<http://embanicspain.com/index.php/elconsulado/serviciosconsulares/visados/78-requivisasconsulares>

e) Consolat de Nicaragua a Catalunya

On m'he de dirigir per aconseguir els papers?

Consolat General Honorari de Nicaragua a Barcelona

Adreça: Passeig de Sant Joan, nº25, 3r 2n

Telèfon: 93 231 4733

Com que el consolat de Barcelona és honorari i, per tant, amb poques funcions i competències, es recomana posar-se en contacte amb l'ambaixada de Nicaragua a Madrid per a la realització dels tràmits. A la seva pàgina web, hi ha tota la informació i els enllaços per posar-s'hi en contacte:

www.embanicspain.com

f) Ambaixada i consolats espanyols a Nicaragua

Qui més em pot assessorar?

Ambaixada Espanyola a Nicaragua

Adreça: Avinguda Central, 13 –Las Colinas– CP 284 Managua, Nicaragua

Pàgina web: www.exteriores.gob.es/Embajadas/Managua/es/Paginas/inicio.aspx

Correu electrònic: emb.managua@maec.es

Telèfon de la centraleta: (+505) 22 76 09 66 /67 /68

Telèfon d'emergència (24h): (00 5058) 888 95623

L'horari d'atenció al públic és de dilluns a divendres de 9.00 a 13.00

Secció Consular

La mateixa ambaixada compta amb uns Serveis Consulars a on es poden fer tots els tràmits propis d'un consolat, com ara la tramitació de passaports o la legalització de documents. L'horari d'atenció al públic i el contacte són els mateixos que els de l'ambaixada.

3. Què he de saber per viure a Nicaragua

a) Cost de la vida

Quin preu tenen els productes bàsics?

1 euro són 35,27 córdobas (NIO)

Per comprovar possibles variacions en el canvi de divises consulteu el següent enllaç:

www.xe.com/es/currencyconverter

- El lloguer d'un pis estàndard de dues habitacions costa entre 4.000 i 8.000 C\$ (els lloguers s'acostumen a pagar amb dòlars americans)
- El lloguer d'una habitació estàndard costa entre 2.000 i 4.000 C\$ (els lloguers acostumen a pagar-se en dòlars americans)
- Un bitllet d'autobús urbà costa entre 2,5 C\$ i 4 C\$
- Un bitllet d'autobús interurbà d'un recorregut de 100km costa entre 17 C\$ i 30 C\$
- Un litre de gasolina costa entre 27 C\$ i 29 C\$
- Una hora en un cibercafé costa entre 5 C\$ i 8 C\$
- La quota mensual d'Internet a casa costa entre 15 C\$ i 25 C\$
- La quota mensual de telefonia mòbil costa entre 150 C\$ i 300 C\$
- El menú del dia en un restaurant estàndard costa entre 75C\$ i 175 C\$
- Una ampolla de litre i mig d'aigua costa entre 15 C\$ i 25 C\$
- Un refresc personal del supermercat costa entre 10 C\$ i 15C\$
- Un cafè en un bar estàndard costa entre 5 C\$ i 15 C\$
- Un quilo d'arròs al supermercat costa entre 12 C\$ i 15 C\$
- Mig quilo de carn picada al supermercat costa entre 25 C\$ i 30 C\$
- Mitja dotzena d'ous al supermercat costen entre 25 C\$ i 30 C\$
- Un quilo de ceba al supermercat costa entre 25 C\$ i 30 C\$
- Un litre de llet al supermercat costa entre 21 C\$ i 23 C\$
- Una cervesa en un bar estàndard costa entre 20 C\$ i 25 C\$
- Un diari al quiosc costa entre 7,5 C\$ i 10 C\$

b) Plataformes de recerca de pis

On puc trobar allotjament?

CasaNica: pàgina especialitzada en lloguer i compravenda d'habitatges a Nicaragua.

www.casanica.com

Encuentra24: plataforma d'anuncis classificats amb una important secció sobre habitatge.

www.encuentra24.com/nicaragua-es/bienes-raices-alquiler-casas

QuéBarato: pàgina de classificats amb anuncis per compartir pis i lloguer de diferents tipus d'habitatge.

<http://clasificados.quebarato.com.ni>

Inmobiliaria24: plataforma que posa en contacte directe propietaris i possibles llogaters.

www.inmobiliaria24.com/nicaragua-es/category-157

Doomos: una de les principals pàgines amb una gran quantitat de lloguer econòmic de tot tipus d'habitatge.

www.doomos.com.ni

c) Diners

Quines monedes i bitllets hi ha?

La moneda de Nicaragua són els córdobas (NIO) tot i que el dòlar nord-americà també hi circula amb normalitat. Pel que fa al córdoba, hi ha monedes de 5, 10, 25 i 50 cèntims i d'1, 5 i 10 córdobas. Hi ha bitllets de 10, 20, 50, 100, 200 i 500 córdobas.

Com puc treure o canviar diners?

A totes les ciutats mitjanes i grans hi ha força caixers automàtics; també a les zones turístiques, excepte a l'illa d'Ometepe. Les principals marques de targetes de crèdit i dèbit internacionals són operatives a Nicaragua. Pot ser complicat trobar caixers en les zones rurals. En hotels, restaurants i comerços de preu mitjà-alt també accepten el pagament amb targetes, però en ocasions hi apliquen un recàrrec.

La majoria de poblacions grans i mitjanes disposen de bancs i cases de canvi. Els bancs acostumen a oferir millors tipus de canvi, i ofereixen més seguretat que algunes cases de canvi. Certes agències de viatges, hotels i altres establiments també poden acceptar canvis de diner en efectiu.

En algunes sucursals bancàries i en altres establiments es poden rebre transferències internacionals de diners a través d'empreses com Money Gram o Western Union.

Altres coses importants

L'IVA a Nicaragua és del 15%, i sempre s'ha d'incloure en el preu.

La major part del sou de cambrers de bars i restaurants prové de les propines dels clients, i se'n sol deixar prop d'un 10%. En algunes ocasions pot estar inclosa en la factura. A Nicaragua, el regateig es dona als mercats, taxis, artesanies i en alguns comerços i hostals.

d) Idiosincràsia

Com són els nicaragüencs i nicaragüenques?

En general, els *nicas*, tal com se'ls anomena, són de caràcter obert, alegre i molt hospitalari. Sempre tracten de vós i no de tu. Molt orgullosos de la seva nacionalitat, els nicaragüencs estan molt marcats per la història convulsa i recent del país. Tots els municipis tenen festes patronals i són dates molt esperades per la població. A Nicaragua, el clima permet que es faci molta vida al carrer. Als pobles, els nens juguen a beisbol, l'esport rei del

3. Què he de saber per viure a Nicaragua

país; les àvies treuen les cadires a fora per fer petar la xerrada i els joves surten amb la colla d'amics a prendre algunes cerveses i ballar una mica de salsa, cumbia i *reaguetón*.

Els mercats tenen un vida pròpia: des de venedors ambulants, parades on els locals esmorzen, dinen i sopen per preus irrisoris fins a una infinitat de petits comerços de roba, calçat, materials informàtics o electrònica.

e) Dialectalismes

Quines paraules he de conèixer?

Paraules comunes del llenguatge a Amèrica Llatina

Ahorita – Expressa pròximament
Boleto – Bitllet, entrada
Camarón - Gamba
Celular – Telèfon mòbil
Chancho – Porc
Chismoso – Xafarder
Closet – Armari
Coger – Acte sexual
Computadora – Ordinador
Gringo – Relatiu a EUA
Laptop – Ordinador portàtil
Maní – Cacauets
Papa – Patata
Pendejo – Estúpid. Idiota (despectiu)
Piso – Terra, sòl
Puto – Homosexual (despectiu)
Rata – Lladre
Res – Carn de vaca
Soroche – Mal d'altura
Tenis – Sabates esportives
Verga – Òrgan sexual masculí

Paraules específiques de Nicaragua

Abanico – Ventilador
Afinçar – Besar, petonejar
Bacanal – Festa
Cachimbo – Molt
Chavalo – Noi
Chinelas – Xancletes
Chollarse – Caure
Chunche – Cosa
Dale pues – Entesos, d'acord
Goma – Ressaca
Mae – *Tío*, individu

Nica – Relatiu a Nicaragua
Paila – Paella, estri de cuina
Pisar – Tenir relacions sexuals
Porrita – Olla
Pulpería – Comerç, petita botiga, *colmado*
Tuani – Bo, bonic, *guai*
Vigorón – Menjar típic nicaragüenc fet a base de iuca, porc i verdures

f) Seguretat

Nicaragua és segura?

En general, Nicaragua es pot considerar un país segur, on no ha arribat el fenomen de les *maras* com als països veïns d'El Salvador i Hondures. Algunes zones de la capital són l'excepció en termes de seguretat, així com alguns barris d'algunes ciutats grans.

En aquestes zones és millor no passejar-hi de nit i és recomanable d'extremar les precaucions si es visiten durant el dia. A la resta del país només cal prendre unes mesures de seguretat de sentit comú, com ara tenir controlades les pertinences de valor, no mostrar objectes valuosos o grans quantitats de bitllets.

g) Sanitat

De què m'he de prevenir?

El principal malestar que afecta els nous visitants a Nicaragua són els problemes derivats del menjar, els problemes estomacals i la gastroenteritis. Es demana, sobretot els primers dies, vigilar amb el menjar i la beguda. També són comuns els que es deriven de les picades de mosquits, sobretot a les zones més humides del país, on poden haver-hi brots de dengue. Es recomana portar un bon repel·lent de mosquits. L'aigua de l'aixeta no és potable.

I si em poso malalt?

A Nicaragua, la sanitat és gratuïta, però el sistema de salut pública és força deficient. Per aquest motiu, es recomana assistir a clíniques privades per a casos greus. Una consulta en una clínica privada pot costar entre 15 i 75 dòlars, depenent de la qualitat i l'especialització.

Trobaré tots els medicaments?

La majoria de farmàcies estan ben equipades, però hi ha casos, sobretot en zones rurals, en què falten medicaments poc comuns.

h) Clima

Quin temps hi fa?

El clima de Nicaragua és tropical, amb temperatures càlides tot l'any que poden arribar als 40°C durant el maig i el juny. De gener a juny és l'estació seca: pràcticament no hi plou i la vegetació s'asseca. De juliol a desembre és l'estació plujosa; l'agost i el setembre són els mesos més plujosos. No hi plou tot el dia, sinó que ho fa torrencialment durant unes hores, i tot seguit s'obren clarianes i fa molta xafogor.

i) Permís de conduir

Puc conduir amb el permís europeu?

A causa de canvis constants en la legislació sobre el trànsit, es recomana aconseguir el Permís Internacional de Conduir, que és expedit per la DGT. En aquesta pàgina web, hi trobareu els requisits per obtenir-lo.

sede.dgt.gob.es/es/tramites-y-multas/permiso-de-conduccion/permiso-internacional/

j) Endolls

Com són els endolls?

El tipus d'endoll més utilitzat són l'A i el B. La tensió acostuma a ser de 120 volts, tot i que, en alguns casos, pocs, també se'n poden trobar de 220 per al funcionament d'electrodomèstics.

4. Comunitats catalanes a l'exterior

Què són els casals catalans?

Les Comunitats Catalanes a l'Exterior (CCE) són entitats privades constituïdes per catalans o catalanòfils arreu del món (casals, associacions, centres catalans, agrupacions acadèmiques o empresarials...) reconegudes per la Generalitat de Catalunya.

Les Comunitats Catalanes a l'Exterior compleixen un paper fonamental a l'hora de projectar Catalunya al món: donen a conèixer el país i la cultura i la llengua catalanes arreu. A més, les CCE contribueixen a crear un teixit associatiu a la zona on estan establertes i, amb les activitats que organitzen i les relacions que estableixen, exerceixen de difusors civils de Catalunya.

Per tant, les Comunitats Catalanes a l'Exterior esdevenen un punt de trobada i de suport mutu entre els catalans residents en aquella regió. És un bon punt de trobada per fer contactes i conèixer gent que fa anys que viu al país. Poden orientar o assessorar a l'hora de buscar feina o pis, i és un bon lloc per a la realització d'activitats, celebració de festes tradicionals o parlar català, que sovint es troba a faltar.

Quins casals hi ha a Nicaragua?

De moment no hi ha cap Comunitat Catalana de l'Exterior a Nicaragua

Altres canals on contactar amb catalans residents a Nicaragua

Catalans al món:

<http://managua.catalansalmon.com>

Facebook de Catalans al món:

www.facebook.com/pages/CATALANS-AL-M%C3%93N/135642677500

www.facebook.com/pages/Catalans-Al-M%C3%B3n/192114254245636

Twitter de Catalans al món:

[@catalanspelmon](https://twitter.com/catalanspelmon)

